

Katoliški GILAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Plazzutta, 18 - Tel. 83-177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 41464

Letna naročnina, Italija Lir 17.000
Letna inozemstvo » 25.000
Letna inozemstvo, USA dol. 30
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXXIII. - Štev. 27 (1660)

Gorica - četrtek, 2. julija 1981 - Trst

Posamezna številka Lir 400

Stari in novi cesaropapizem Še naprej po starih tirnicah?

V evangeliju piše, da so k Jezusu pristopili farizeji in mu rekli: »Učenik, povej nam, kaj se ti zdi: ali se sme cesarju dajati davek ali ne?« Jezus pa je spoznal njih zlobnost in rekel: »Kaj me skušate hinavci? Pokažite mi davčni novce!« Prinesli so mu denar. In reče jim: »Čigava je ta podoba in napis?« Reko mu: »Cesarjeva.« Tedaj jim pravi: »Dajte torej cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega« (Mt 22).

VLADAR ODLOČA O VERI DRŽAVLJANOV

Dogodek je znan vsem, ki poznajo evangelij, mnogim pa je skrito načelo, ki izhaja iz teh besed: namreč ločitev svetnega od božjega, državnega od cerkvenega. Načelo je bilo tako zelo novo, da ga poslušalci gotovo niso razumeli v vsej njegovi razsežnosti, saj ga tudi kristjani še dolgo niso razumeli, še manj pa izvajali.

Zgodovina namreč priča, kako so se prepletali interesi Cerkev in države, kako so posegali vladarji na področje Cerkev in Cerkev na področje države. Višek je v Evropi doseglo tako prepletanje interesov in posegov v času protestantske reforme, ko so prišli tako daleč, da so deželni vladarji priznali pravico odločati o veri svojih podanikov. Sprejeli so znani izrek: »Cuius regio illius et religio«, tj. »Deželni vladar je gospodar tudi vere«.

Naši slovenski zgodovinarji se pri tem pohujšujejo, češ da so katoliški Habsburžani uničili protestantsko slovstvo pri Slovencih, da je škof Hren sežigal slovenske protestantske knjige. Nič pa ne povedo, da so protestantski knezi delali podobno v svojih deželah s katoličani in katoliškimi knjigami, na Francoskem s hugenoti. Šlo je pač za izvajanje nekega načela, ki so ga takrat vsi vladarji sprejeli in izvajali vsak v svojo korist.

Načelo je v korenini zgrešeno in proti jasnim Jezusovim besedam: »Dajte cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega.« Toda kakor že velikokrat prej in pozneje so v interesu oblasti šli mimo jasnih evangelijskih načel.

Zaradi sile razmer je na to načelo pristala tudi rimska Cerkev. V sled tega je znano, da so katoliški škofje kot komisarji svojih vladarjev preganjali protestante, kakor so protestantski predikanti in superintendenti pomagali svojim vladarjem proti katoličanom. Ni bilo prav ne pri enih ne pri drugih, da so se pustili izrabljati od svetne oblasti. Vendar opravičiti jih moramo zaradi zgodovinskih okoliščin in miselnosti tistih časov.

VENDAR JE ČLOVEK SVOBODEN V SVOJI VERI

Številni svobodoljubni ljudje pa niso mogli prenašati teh verskih sporov in posegov, zato so šli iskat svobode v novi svet, v Severno Ameriko. V prostranih deželah Amerike so izoblikovali nov čut svobode, ki so ga potem izrazili v ustavi Združenih držav Amerike pred dvesto leti. Človek je svoboden, da živi po svoji veri in po svoji vesti; država ga pri tem ne sme ovirati. Sme se tudi družiti v verska občestva in država mora tudi taka občestva spoštovati. Na drugi strani pa je država ločena od sicerne Cerkev; toda država te ne smejo vtikati v zadeve države. Izpeljali so navodilo Kristusovo: »Dajte cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega.«

Spoznanje Amerikancev si je polagoma osvojilo tudi filozofe v starem svetu, v Evropi in naposled tudi cerkvene ljudi. To spoznanje je našlo svoj izraz na zadnjem vesoljnem cerkvenem zboru, ki v izjavi »Dignitatis humanae« pravi: »Ta vatikanski cerkveni zbor izjavlja, da ima človeška oseba pravico do verske svobode« (2).

S to izjavo je katoliška Cerkev napravila izredno velik korak naprej od svojega prejšnjega zadržanja. Stopila je v korak z napredkom človeškega duha in družbe.

MARKSISTIČNI CEZAROPAPIZEM

Toda če je Cerkev napravila velik korak naprej, ne moremo tega trditi o vseh sedanjih državah na svetu. Načelo o verski svobodi priznavajo sicer vse države, izvajajo ga pa vsaka po svoje. To velja predvsem za vse države z marksističnimi režimi. Tam je po ustavi Cerkev ločena od države in priznavajo načelo o svobodi vesti, toda vsakdanja praksa je čisto nasprotna.

Ateizem je postal državna »vera«, ki se povsod uči; verske skupnosti nimajo pravice, da bi svobodno vzgajale mladino, kajti vzgoja je od otroških vrtec do univerze izključen monopol ateistične družbe; veren človek je v družbi zapostavljen, kadar ne pride v ječo ali v norišnico, kot v Sovjetski zvezi itd. Marksistični cesar hoče celega človeka zase, povrh tega si prizadeva še, da bi v svoj ateistični voz privezal cerkvene skupnosti ali vsaj njihove hierarhične voditelje, škofe in duhovnike. Tudi škofje in duhovniki naj pomagajo graditi ateistično totalitarno socialistično družbo. To jim ponekod uspeva bolj, drugod manj, povsod so pa našli in še najdejo šibke ali navne cerkvene ljudi, ki se gredo njihovo igro. Tudi verni laiki jim pri tem pomagajo.

Igra je sicer žalostna, vendar stara vsaj 1700 let; pravimo ji cesaropapizem in so jo prvi izvajali bizantinski cesarji. Marksisti niso torej prav nič moderni in ne napredni, ker so v svoji praksi ostali pri bizantinskih cesarjih in pri knezih iz časov Lutrove reforme. Nasprotno pa si katoliška Cerkev pod vodstvom Sv. Duha in rimskih papežev polagoma osvaja nova boljša spoznanja o človeku in človeški družbi.

K. H.

Kam plove Nikaragva?

»Družina« z dne 21. junija ima članek z naslovom »Nikaragva išče lastno pot«. V njem navaja izjave, ki jih je nikaragvi zunanji minister Miguel d'Escoto dal na Dunaju tiskovni agenciji Kathpress in kardinalu Königu. V članku piše: »D'Escoto je dejal, da se Evropa neupravičeno boji, da je Nikaragva zaplula v komunistične vode...« Kardinalu Königu je zagotovil, da so sedanji odnosi med katoliško Cerkvijo in sandinistično vlado v Nikaragvi »odlični«. Miguel Obando y Bravo, nadškof glavnega mesta Managua, je sicer zadržan do revolucionarne vlade, vendar priznava napredek v deželi.

Minister je potrdil, da je v deželi še vedno 3.000 »vojnih pripornikov«. O sebi kot duhovniku je dejal, da se mu zdi »zelo krščansko«, da lahko kot zunanji minister pomaga svoji deželi. Vodstvo nikaragvske Cerkev da mu zaradi tega ne dela težav.

Iste dni smo pa brali izjave nadškofa Miguela Obando y Bravo, ki jih je prinesel dnevnik Avenire. Nadškof je izjavil: »V naši deželi sedaj skušajo, da bi ustanovili tako imenovano »ljudsko« Cerkev, ki bi bila povezana z marksistično ideologijo in zaročena z revolucijo. Toda najgloblji trn, zapičen v srce naše Cerkev, so tisti duhovniki, ki pustijo, da jih sandinistična oblast izrablja. Nekateri teh duhovnikov so celo ministri, drugi imajo razna važna mesta v vladi. Večkrat so škofje pozvali te duhovnike, naj pustijo svoja mesta v vladi. Ker so rušili element v cerkveni skupnosti in ker je tudi Pavel VI. prepovedal duhovnikom, da bi se neposredno politično udeleževali, smo škofje sklenili, da morajo ti duhovniki pustiti svoja mesta s 1. junijem. Kot smo se borili proti Somozi, tako ne bomo molčali spričo napak sandinistov. Cerkev ne sme postati politična stranka, vprežena v voz vsakokratnega zmagovalca.«

Na neki konferenci, ki jo je nadškof Miguel Obando y Bravo imel v Milanu 17. junija, je še pribil: »Naša revolucija nas vedno bolj potaplja v marksizem. Kubanski model se uveljavlja. Kubanci nam vladajo.« Potem še izjavi: »Revolucija na sme postati malik, ki mu ne smeš osporavati.

Končno je republikancu Spadoliniju uspelo sestaviti novo vlado, ki je v nedeljo 28. junija zaprisegla pred predsednikom države Pertinijem. Zdi se, da je edina posebnost nove vlade, da prvič po vojni ministrski predsednik ni iz demokrščanskih vrst, če izvzamemo kratkotrajno vlado F. Parrija v letu 1947. Vse drugo je ostalo pri starem, čeprav je javnost pričakovala, da bo Spadolini prekinil s slabimi navadami iz preteklosti.

NEURESNICENA PRICAKOVANJA

Kaj je bilo pravzaprav pričakovati od prvega predsednika iz laičnih vrst? Da bodo ministri imenovani z ozirom na njihovo sposobnost, ne pa na zahtevo te ali one stranke, te ali one struje. Dalje, da bo nova vlada nastopila z jasnim programom, oprtim na malo točk in da bo trdno odločena izvesti moralizacijo javnega življenja, zlasti v državni upravi. Z eno besedo: od Spadolinija si je javnost želela, da pokaže vsaj nekaj poguma.

Ko je Spadolini sprejel mandat za sestavo nove vlade, je vse kazalo, da bo res »drugačen« ministrski predsednik kot dosedanji. Napovedal je, da bo število ministrov zmanjšal ob 26 dosedanjih na 22 in da bo od strank zahteval po nekaj kandidatov, med katerimi bo sam izbiral. Ko je vlado predstavil, od vsega tega ni bilo nič. Ministre so mu vsilile stranke, ki v vladi sodelujejo in namesto 22 začetnih ministrov jih je sedaj 27, še eden več kot v zadnji Forlanijevi vladi.

In moralizacija javnega življenja? Forlanini je padel, ker ni imel poguma spoprijeti se s posledicami, ki so nastale ob razkritju tajne lože P-2. Kaj naj sedaj stori Spa-

dolini, ko je že očitno, da strankina vodstva nočejo napraviti zaradi pripadnosti nekaterih svojih članov loži P-2 čistke v svojih vrstah? Socialistična stranka je najprej nekaj takih članov kaznovala, pa jih čez nekaj časa že rehabilitirala. Piccoli od DC, ki je najprej grmel, da gre za frama-sonsko zaroto zoper njegovo stranko, še dosedaj ni odločil, kaj storiti s tistimi demokrščani, ki so bili v ložo vpisani. In Longo od PSDI — močan zaradi uspeha na zadnjih upravnih volitvah — se požvižga na dejstvo, da je poleg glavnega tajnika svoje stranke tudi član tajne lože.

Druga slabotna točka za Spadolinija je gospodarski vladni program. Med pripravljanim nove vlade se je postavljalo, da bo on uspešno posredoval med sindikati in industriji glede premične lestvice. Res mu je zadnji ponedeljek uspelo, da so industriji popustili od grožnje, da bodo preklicali sporazum o draginjski dokladi iz leta 1975. Toda točno izdelanega gospodarskega programa še vedno nima. Ali se bo nadaljevalo po poti improvizacij?

Ob vseh teh dejstvih novi vladi nihče ne poje »hozana«. Javnost je razočarana. In kar je najslabše, tipično italijansko, v trenutku, ko nova vlada niti še ni zažvela, se misli že na naslednjo. Nihče ne išče alternative, drugega načina vladanja, vse drsi in teče po starih tirnicah.

FOTOGRAFIJA NOVE VLADE

Od 27 ministrov jih 15 pripada DC, socialisti jih imajo 7, socialdemokrati 3, republikanci in liberalci po enega. Kar 7 ministrov je brez pravega ministrstva ali kot se temu reče, so ministri brez listnice. Treba je bilo pač zadovoljiti zahteve posameznih strank po ministrskih stolčkih. Za takega ministra so naredili tudi Zamberletija, visokega komisarja za od potresa prizadeto področje. Sedaj mu je izročena še skrb za civilno varnost. Zlobni je ziki trdijo, da bo od sedaj, če bo še kak otrok padel v arteški vodnjak, on kriv za to nesrečo kot je bil ob zadnjem primeru tega kriv notranji minister Rognoni.

Nova vlada se dosti ne razlikuje od

prejšnje Forlanijeve. Najbolj važna ministrstva kot zunanje (E. Colombo), notranje (Rognoni), pravosodno (Darida) imajo demokrščani. Prav tako prosvetno (Bodrato) in zakladno (Andreatta). Obračunsko ministrstvo je pripadlo republikancu La Malfi, finančno bo vodil socialist Formica, obrambno še naprej socialist Lagorio. Pomembno in odgovorno ministrstvo za delo je prešlo iz demokrščanskih vrst v socialdemokratske roke. Vodil ga bo Di Gesi.

Iz prejšnje vlade je odšlo 10 ministrov: 4 demokrščani, 2 socialisti, 2 republikanci, 2 socialdemokrati. DC je izločila Pandolfija, PSI Reviglia. Oba sta hodila pogosto svojo pot in se nista uklanjala birokratičnosti lastnih strank. Reviglio je plačal še s svojo opozicijo Craxiju, o katerem je dejal, da je premalo pod kontrolo stranke.

Novih ministrov je osem: 5 od DC, 2 od PSI in eden PSDI. Gaspari (DC), Marcora (DC) in Altissimo (PLI) so že bili ministri. Najmanj znan je Sardinec Albis (DC). Pravijo, da je bil vedno na listi ministrov, a mu je šele to pot uspelo. Za pošteno ministrstvo se je potegoval demokrščan Vittorino Colombo, a mu je vodstvo stranke nasprotovalo. Ponudili so mu ministrstvo za trgovinsko mornarico, a ga je užaljen odklonil.

Ko vidimo to fotografijo nove vlade, kako je nastala in kdo vse jo sestavlja, res ne moremo biti navdušeni. Še najboljše bi jo opredelili z znanim izrekom: »Tresla se je gora, rodila pa miš.«

Razstava arhivskih dokumentov v Vatikanu

V Vatikanu so uredili razstavo 230 dokumentov iz arhiva. Med temi je tudi pismo papeža Janeza VIII. moravskemu knezu Svetopolku, s katerim dovoljuje uporabo slovanskega jezika v bogoslužju in knezu priporoča nadškofa Metoda. To je bilo junija 880, torej pred tisoč sto leti. Razstavljeni dokumenti kažejo življenje Cerkev skozi stoletja.

Sv. oče ostane v bolnišnici

V soboto 27. junija so zdravniki, ki skrbijo za sv. očeta, izdali uradno poročilo, da se je njegovo zdravstveno stanje sicer izboljšalo, vendar pa bo moral ostati v bolnišnici še več tednov, vse dokler ne bo uničen bacil »cytomegalovirus«, ki povzroča višjo temperaturo v organizmu. Zaenkrat zdravniška znanost še ni odkrila specifičnih zdravil zoper ta bacil.

Zdravstveno zboljšanje pa je omogočilo sv. očetu, da je mogel pretekle soboto sprejeti kalcedonskega metropolita Melitona, ki je dekan sv. Sinoda pri ekumenskem patriarhatu v Carigradu. Metropolit je prišel na čelu posebne pravoslavne delegacije v Rim, da prisostvuje slovesnostim v čast sv. Petra in Pavla, obenem pa je papežu izročil posebno poslanico carigrajskega patriarha Dimitrija I.

V nedeljo 28. junija se je spet zasljal po zvočnikih na trgu sv. Petra glas sv. očeta. Bil je bolj močan in jasn kot prejšnjo nedeljo. Omenil je svojo bolezen, »ki mi onemogoča opraviti sv. mašo na dan svetih apostolov na oltarju nad grobom sv. Petra«. Nato se je zahvalil delegaciji carigrajskega patriarha za obisk prejšnjega dne in pozval vse odgovorne k pomiritvi v Libanonu.

Poljaki počastili poznanske žrtve

Preteklo nedeljo so v Poznanu, kjer je leta 1952 v juniju prišlo do prvega upora delavcev zoper poljski komunistični režim in ki je terjal 72 mrtvih ter 1.600 ranjenih, odkrili tem žrtvam spomenik, sestavljen iz dveh križev, ki ju povezuje orlova glava, poljski grb. Na spomeniku je vklesan napis: »Za svobodo, pravico in kruh«, geslo, ki so ga delavci v poznanskih dogodkih

največkrat ponavljali. Na križih so označene še druge obletnice, ko so se delavci ponovno dvignili v obrambo svojih pravic: 1968, 1970, 1976 in 1980.

S poznanskimi dogodki se je na Poljskem začel proces destalinizacije. Oktobra 1952 je prevzel partijsko vodstvo Vladislav Gomułka, kardinal Višinski pa je bil spuščen na svobodo.

Poznanski proslav se je udeležilo nad 200.000 Poljakov. Glavni govornik je bil voditelj neodvisnega sindikata »Solidarnosc« Lech Walesa, ki je imel ob tedanjih dogodkih 13 let. Zanj so bili odločilni, je dejal, saj so pomenili prvi korak na poti do demokracije in človeškega dostojanstva.

Tudi poljska Cerkev je želela biti pri teh proslavah prisotna. Sv. mašo je opravil kardinal Macharski iz Krakova, ki je prebral pozdravne besede sv. očeta, »ki se čuti duhovno povezan z vsemi, ki danes molijo za žrtve tistih tragičnih dogodkov in ki občuduje vse tiste, ki so takrat imeli pogum zahtevati spoštovanje človekovih pravic«.

■ V iranski prestolnici Teheranu je prišlo na sedežu vladajoče islamske stranke do atentata, ki je obglavil vodstvo te stranke. Ubitih je bilo 72 oseb, med njimi vodja stranke in predsednik vrhovnega sodišča ajatolah Behešti, štiri ministri, pet namestnikov ministrov in večje število poslancev. Po naključju sta se rešila predsednik vlade Radžaj in predsednik parlamenta Rafsandžani, ki sta skupaj z nekaterimi ministri deset minut pred eksplozijo zapustila dvorano. Uradni iranski krogi se zaenkrat omejujejo na obtožbe proti ZDA in ne iščejo notranjih vzrokov.

Zaključna šolska prireditev na Plešivem

Kot je že tradicija ob koncu šolskega leta, so tudi letos učenci plešivske šole pripravili zaključno prireditev, ki je bila na šolskem dvorišču v soboto 13. junija zvečer.

Program je bil pester in raznolik. Najprej so učenci prvih štirih razredov recitali nekaj otroških pesmic. Vsi so pogumno stopili pred mikrofon in ponosno odhajali po zasluženem aplavzu. Sledil je recital Gradnikovih in Zorzutovih pesmi, ki so ga podali učenci 5. razreda. Z Gradnikovimi domoljubnimi in domotožnimi stvaritvami, ki slikajo domače kraje in z Zorzutovimi narečnimi, ki opevajo življenje v Brdih, so nas recitatorji vodili v sončne briške griče, kjer spomladi dehti beli češnjev cvet in se v jeseni zlati grozdje.

Učenci 1. in 5. razreda so nam doživeto prikazali še nekaj šaljivih točk. Burko o butalskem policaju in Cefiziju so podali učenci 4. razreda. Sledil je nastop mladinskega zborčka, ki je ubrano odpel nekaj pesmic, telovadni nastop ob taktu koračnice in ob koncu še modna revija, ki so jo pripravili učenci 2., 3. in 4. razreda. Predstavili so nam slovite modele za morje, šport, poroko in druge priložnosti. Udeleženci so se ob tem prizorčku od srca nasmejali.

Zaslužnim učencem so bile nato podeljene Bevkove bralne značke. Sodeloval je tudi moški zbor Brda, ki je pod vodstvom Zdravka Klanjščka zapel vrsto priljubljenih pesmi.

Udeleženci so si v šolskih prostorih ogledali še razstavo ročnih del in risb. Mame so pripravile zakusko, spekle slaščice in poskrbele za pijačo.

Se pozno v noč je pred šolo vladalo veselo razpoloženje ob kramljanju, slovenski pesmi in kozarku briske kapljice. Otroci pa so izkoristili priložnost za igranje.

Ob koncu naj v imenu vseh učencev plešivske šole izrečem zahvalo za požrtvovalnost in trud v teh petih letih kolegi Anki Černic, ki letos odhaja iz naše šole. Zelo nam bo manjkala, upamo pa, da nas ne bo pozabila in nas pride še kdaj obiskat. - ja

Števerjan

Poroka. V soboto 27. junija sta sklenila življenjsko zvezo v domači farni cerkvi član ansambla »L. Hlede« Robi Beretta in in cerkvena pevka Alma Škorjanc. Novemu paru čestita vse župnijsko občestvo z željo, da bi ju na novi življenjski poti spremljal božji blagoslov.

Sovodnje

30-letnica obnovljene občinske samostojnosti. V sredo 24. junija je bila v obnovljenem Kulturnem domu v Sovodnjih proslava te obletnice, ki je potekla v svečanem vzdušju in ob množični udeležbi domačinov. Prišli so gostje od sosednih občin ter pobratene občine Škofja Loka, potom nje pa tudi predstavniki tistih občin, ki so pobratene s Škofjo Loko ter zato vzdržujejo prijateljske stike s Sovodnjami. Te občine so Seles na Koroškem, Smederevska Palanka v Srbiji ter Medicina pri Bologni.

Sovodnjski župan Vid Primožič je v slovenskem govoru in italijanskem izvlačku podal zgodovino občine od prejšnjega stoletja do danes, njeno ukinitve v času fašizma, ko je bila vključena v Miren in njeno ponovno osamosvojitve leta 1951. Zatem je župan izročil priznanja, ki so jih med drugimi prejeli bivši župan Jožef Češut, kateri je vodil občino 29 let, bivši podžupan in odbornik Janko Cotič ter dr. Vilko Cotič, ki je opravljal občinske posle od 1947 do 1951. Spregovorili so še nekateri gostje in izročili spominska darila, tako zastopnik Škofje Loke, Smederevske Palanke in Medicin.

Slovesnost so popestrili štirje zbori: sovodnjski nonet, dekliški zbor »Danica« z vodjenjski nonet, dekliški zbor »Rupa-Peč.« Vrha ter moški in mešani zbor Rupa-Peč. Po svečanosti so na prostoru za domom odprli prvo občinsko razstavo vin, ki je bila seveda združena s pokušnjo.

Kip Maksimilijana I. spet v Krminu

Leta 1903 so v Krminu postavili kip avstrijskemu cesarju Maksimilijanu I. Ta cesar naj bi bil dal neke pravice krminskemu trgu. Ko je Krmin prišel pod Italijo, seveda zanj ni bilo več mesta v njej. Bronasti kip so hoteli najprej kar prebiti v livarno, pa so ga nekateri rešili tako, da so ga namestili na vrtu palače Attems v Gorici.

Od tedaj so Krminčani vedno postavljali zahtevo, naj se kip vrne na svoje naravno mesto. Nekateri je tudi vodila pri tem stara navdušenost za Avstrijo, ki je ob

Istriji še vedno živa in vsako leto pride do izraza ob praznovanju rojstnega dne cesarja Franca Jožefa v bližnjem Jasiku.

V nedeljo 28. maja se je tako Maksimilijan I. spet vrnil v Krmin. Udeležba na slovesnosti je bila izredna, dokaz, da je bila pobuda Krminčanom in okoličanom zares všeč. Slovesnost sta popestrili godba iz Lienza v Vzhodni Tirolski ter tamkajšnja folklorna skupina.

V krminskem gledališču pa so istočasno odprli razstavo dokumentov in slik iz krminske zgodovine. Ta bo odprta nekaj tednov.

CIRIL-METODOVA PROSLAVA NA VEJNI

v nedeljo. 12. julija

Ob 16.30 odhod romarjev od Gasilskega doma na Opčinah po gozdni poti proti svetišču.

Ob 17.30 slovesna služba božja ob somaševanju s tržaškim škofom.

Ob 18.30 ekumenska pobožnost ob ularju sv. Cirila in Metoda.

Sodelujeta cerkvena zbora z Opčin ter od Sv. Ivana pod vodstvom prof. Nade Zerjal-Zaghet.

Bazovsko romanje v Loreto in Assisi

Kar v navado nam je prišlo, da za nekaj dni kam poromamo. Letos smo se odločili, da gremo v Loreto in v kraje, kjer je živel in deloval sv. Frančišek, v Assisi. Romanje je trajalo tri dni od 15. do vključno 17. junija in se ga je udeležilo 52 oseb.

Prvi kraj, kjer smo se ustavili, je bila starodavna bazilika S. Apollinare in Classe pri Ravenni, kjer smo občudovali njeno notranjost, prepleteno z mogočnimi stebri in z bizantinskimi kapiteli. Največjo pozornost pa so vzbujali mozaiki v prezbitoriju.

Med prepevanjem, ob razlagi krajev, mi-mo katerih smo se vozili z in molitvijo smo po nekaj urah dospeli v Loreto, v mestecu, obdano z obzidjem in obrambnimi stolpi. Ob izstopu se je prikazalo prekrasno pročelje Marijine bazilike in cerkev sama, cilj številnih romanj z vsega sveta. Tu smo prisostvovali v »nazareški hišici« sveti daritvi, ki jo je opravil vodja in organizator romanja domači župnik Marjan Živic.

Po ogledu cerkve in trga ter opoldanskem obedu smo odpotovali proti osrednjemu cilju našega romanja, v Assisi, kamor smo prišli v zgodnjih večernih urah, se tam razmestili po hotelih, povečevali ter se kmalu podali k počitku.

Drugi dan romanja je bil ves posvečen Assisi. Najprej smo si ogledali baziliko S. Maria degli Angeli, kjer je sv. Frančišek deloval in umrl na golih tleh. Pod ku-

»Fantje izpod Grmade« in Dekliški zbor Devin vabita na

KULTURNI VEČER

v petek 3. julija ob 21. uri, ki bo v novi gostilni Urdih v Mavhinjah. Pester spored.

polo je kapela Porcijunkule, preprost štrikotni oratorij iz kamna z gore Subasio z enim samim okencem. V tej kapeli smo imeli pred odhodom zadnji dan sv. maše. Po ogledu te bazilike smo se podali v središče Assisi. Tu smo se najprej poklonili v cerkvi sv. Klare svetnici, ki je šla po Frančiškovih stopinjah, nakar smo si ogledali številne zanimivosti tega zgodovinskega mesta.

Popoldne smo najprej prisostvovali sv. maši na grobu sv. Frančiška. Od tam smo šli v cerkev sv. Damjana, kjer je Križani naročil svetniku, naj popravi njegovo hišo, ki propada. Mislil je na Cerkev. Ogdalali smo si tudi Eremo delle Carceri, visoko pod goro Subasio, kjer je sv. Frančišek s sobratmi iskal miru in navdih sredi stoletnih hrastov.

Na tem kraju nas je čakalo prijetno presenečenje: sobrat našega vodiča, frančiškan, se je približal naši skupini in nas prosil, naj kaj zapojemo; znano mu je namreč, da Slovenci radi pojemo. Tej nje-govi želji smo ustregli s tremi pesmimi.

Kar precej utrujeni smo se vrnili v hotel in se pripravili za zadnji dan, ki je bil bolj izlet kot pa romanje. Pot nas je vodila prek slikovitih umbrijskih polj, naš cilj pa je bil San Marino. Med potjo smo s traka poslušali posnetek dveh pazevih nagovorov v slovenščini.

V mali republikli smo si ogledali številne zanimivosti ter mrzlično nakupovali. Kar

tržaške novice

Izšel je vestnik »Draga '81«

Kot priloga Mladike je te dni izšel vestnik »Draga '81«. V njem je napovedana 16. Draga, podan obračun 15 let Drage in objavljen članek v spomin velikega prijatelja Drage Frančka Križnika pod naslovom »Šopek na grob v Smarjahn«.

XVI. študijski dnevi Društva slovenskih izobražencev v Trstu pod naslovom »Draga '81« bodo letos 4., 5. in 6. septembra. Prvi dan, tj. v petek bo predavanje na sedežu DSI v Peterlinovi dvorani v Trstu, ul. Donizetti 3. Ob 17. uri predstavitev sodelujočih, uro nato prvo predavanje pod naslovom »Med domovino in zdomstvom«.

Naslednja dva dneva bodo predavanja kot običajno na prostem v parku Finžgarjevega doma na Opčinah, Narodna ul. 89, v primeru slabega vremena pa v dvorani istega Doma. V soboto ob 16.30 bo predavanje »Pod današnjimi miselnimi zvezdami«, v nedeljo ob 9. uri služba božja slovenskega škofa z duhovnim nagovorom, ob 10. uri prvo predavanje »Sto let Slovencev

ob zahodni narodnostni meji«, popoldne ob 16. uri pa drugo predavanje »Problemi razvoja, narodna zavest, pluralizem«.

Pojasnila in prijave sprejema DSI, ulica Donizetti 3, Trst. Po telefonu od 31. avgusta do 4. septembra: (040) 768189.

Promocija

Na videmski fakulteti za tuje jezike je diplomirala Nadja Lupinc-Košuta. Zagovarjala je tezo o Ivanu Trinku pri prof. Martinu Jevnikarju. Iskreno ji čestitajo prijatelji in znanci. Čestitkam se pridružuje društvo »Slošek« iz Rima.

Spremembe pri Glasbeni matici v Trstu

Za novega predsednika je bil izvoljen Adrijan Semen, ki je bil doslej tajnik. Nadomestil je dosedanega predsednika Dušana Hreščaka. Za podpredsednika je bil potrjen Gojmir Demšar, novi tajnik je Miran Kuret, blagajnik pa Pino Rojč.

Koncert v Marijinem domu

V soboto 27. junija je bil v Marijinem domu v Trstu, ul. Risorta koncert mešanega zbora »Lojze Bratuž« iz Gorice. Organiziralo ga je Sentjakobsko prosvetno društvo. Daljše poročilo v prihodnji številki.

Opčine

Praznik sv. Rešnjega Telesa in krvi doživljamo vsako leto s slovesno hvalno daritvijo in z obhodom po vasi. Tako so ta praznik pri nas obhajali že nekdanj, tudi v časih preizkušenj, posebno v zvezi s procesijo.

Letos pa so naši vaščani za Telovo pripravili vsem presenečenje. Prenovili so namreč pilj — znamenje ob pokopališču. Glavno pobudo za prenovev je dala ga. Marija Sosič por. Kravanja, kakor že za tistega sredi vasi leto osorej. Tudi tokrat sta se izkazali družini Brišček in Škerlavaj. Ga. Jušta Daneu je darovala gradbeni material in oljnatne barve za ograjo. Kapelico je pobarval g. Pepi Martin. Zalostno Mater božjo je naslikal umetnik Rudi Haidutschek. Ta podoba je okrašena z drobnimi kamenja in malte pokopališkega zidu, s krono na vrhu. Celotno mojstrsko delo so omogočili darovi vaščanov. Ostanek, ki je presegl stroške, bodo uporabili za postavitev marmornate plošče tudi pri pilju sredi vasi.

V tej kapelici imamo pri procesiji tretji oltar. Zato smo prosili evharističnega Boga, naj obenem blagoslovi vse naše pokojne priprošnjike, ki čakajo vstajenja na domači njivi. Povezanost v veri v vstajenje in življenje bo gotovo dobila svoj izraz tudi v ohranitvi in razširitvi domačega pokopališča. Saj je to odločna volja vaščanov in župljanov.

Telovska slovesnost ostaja še vedno potrebna in stvarna za naše čase, ker je vidno znamenje Jezusovega »časa« in hoje v moči kruha življenja. Sklep procesije v cerkvi utrjuje globoko prijateljsko povezanost z Bogom, ki ostaja z nami, sredi vasi.

Hvala vsem za zgled vere v kruhu življenja in veselja! Dobri Bog pa naj obilno povrne vsem dobrotnikom z zdravjem na duši in na telesu!

★

Kaj narediti z openskim tramvajem? Kje najti denar za še vedno potrebna popravila in dopolnila? Zanj so že porabili več kot eno milijardo, a potrebna je še ena. Pravijo, da je openski tramvaj zelo pomemben turistični objekt in da ga je

treba prav zaradi tega ohraniti, čeprav vozi že toliko časa z veliko vsakdanjo izgubo.

Pomemben turistični objekt pa ni openska cerkev, čeprav je skoraj že eno leto podprta in obdana z ogradjem, ki naj bi varovalo glave vernikov, ki se mudijo v njeni bližini. Zanj ni denarja... V proračunski razpravi na tržaški občini se je svetovalec SSK dr. Lokar odpovedal svojemu posegu.

V zameno je občinski svet postavil na dnevni red sklep, ki je predvideval podelitev prispevka v višini 150 milijonov za popravilo openske cerkve sv. Jerneja. Po zaključeni proračunski razpravi je skupščina res vrela v pretres omenjeni sklep, razprava o njem pa ni prišla do konca: radikali, ki ostro nasprotujejo podeljevanju javnih prispevkov verskim ustanovam katere koli izpovedi, so namreč sprožili obstrukcijo, ki se je zanje uspešno zaključila. Openska cerkev naj torej čaka. Vsekakor je vsak komentar odveč.

Mavhinje

Sv. birma. V nedeljo 28. junija popoldne je bilo v naši župniji vse praznično. Med nas je prišel g. nadškof Cocolin in opravil obred sv. birme. Sv. maša, ki jo je daroval nadškof in sv. birma je bila pred cerkvijo na trgu pod mogočnimi kostanji. Vreme je bilo lepo in zbralo se je veliko ljudi tudi iz sosednjih župnij.

Nadškofa je pred mašo pozdravil najprej član župnijskega sveta H. Jazbec, nato predstavnica botrov Jelka Terčon-Sah in predstavnik birmancev, ki je nadškofu izročil tudi dar za njegove misijonske potrebe. Dobro ozvočenje je pripomoglo, da je bilo vse lepo slišati. Navzoča sta bila tudi škofov vikar dr. Simčič in dosedanji dekan Komjanc ter msgr. Kretič.

Birmancev je bilo 33 in sicer 22 iz naše in 11 iz šempoljske župnije. Nadškof je pozval birmance, naj ostanejo zvesti Kristusovi pričevalci tudi po birmi, pri tem pa naj jim pomagajo botri in starši. Krajši nagovor je imel tudi v italijansčini.

Slovesnost smo zaključili s skupno večerjo s člani novega župnijskega pastoralnega sveta v vaški restavraciji Urdih. Na zakusko so bili povabljeni člani moškega zbora Fantje izpod Grmade in cerkvene pevke, ki so ubrano sodelovali pri maši. Pevcem in vsem, ki so pripomogli k lepe-mu slavju iskrena zahvala.

Tržaško romanje v Altötting

V ponedeljek 6. julija odpotuje 210 slovenskih romarjev s Tržaškega v Altötting. Peljali se bodo v štirih avtobusih. V avtobusu št. 1 Rojan: odhod izpred cerkve ob 6. uri. V avtobusu št. 2: Risorta, Sv. Jakob, Skedenj, Salezijanci, Sv. Ivan, Podlonjer (vsi na trgu Oberdan), Rojan (v Rojanu) in Barkovlje (pred cerkvijo). Odhod ob 5.30. V avtobusu št. 3: Mačkolje in Katinara, odhod ob 5.30. V avtobusu št. 4: Sv. Križ, Prosek, Opčine, Dolina, Boljunec in Boršt, odhod ob 5.30.

Šolski uspehi

Na trgovsko-tehničnem zavodu

»Žiga Zois«

1/a razred: 13 izdelalo, 7 ima popravne izpite, 3 zavrjnjeni; 1/b: 21 izdelalo, 3 imajo popravne izpite, ena dijakinja neocenjena; 2/a: 20 izdelalo, 3 imajo popravne izpite, dve dijakinji zavrjnjeni, ena dijak neocenjen; 2/b: 21 izdelalo, 6 ima popravne izpite, eden je neocenjen; 3/a: 21 izdelalo, 6 ima popravne izpite, eden zavrjnjen; 3/b: 14 izdelalo, 8 ima popravne izpite, eden je bil zavrjnjen; 4/a: 16 izdelalo, 3 imajo popravne izpite; 4/b: 17 izdelalo, 4 imajo popravne izpite; 5/a in 5/b: vsi so bili pripuščeni k zrelostnemu izpitu. Za geometre: 1. razred: 13 izdelalo, 7 ima popravne izpite, 4 so bili zavrjnjeni.

Na strokovnem zavodu za obrt in industrijo

Oddelek za orodne mehanike: 1. razred: 2 izdelalo, 11 ima popravne izpite; 2. r.: 1 izdelalo, 5 ima popravne izpite, 2 zavrjnjeni; 3. r.: vseh 5 dijakov je pripuščenih k prestopnemu izpitu; 4. r.: 1 izdelalo, 2 odklonjena.

Oddelek za kemijske operaterje: 1. r.: 6 izdelalo, 3 imajo popravne izpite, 2 zavrjnjeni; 2. r.: ena izdelala, 3 imajo popravne izpite, 2 dijakinji zavrjnjeni; 3. r.: vseh 9 dijakov pripuščenih k prestopnemu izpitu; 4. r.: 5 izdelalo, 4 imajo popravne izpite, 3 zavrjnjeni.

Oddelek za monterje in popraviljalce radijskih in televizijskih sprejemnikov: 1. r.: 9 izdelalo, 4 imajo popravne izpite, 5 zavrjnjenih; 2. r.: 11 izdelalo, 5 ima popravne izpite, 5 zavrjnjenih; 3. r.: vseh 6 dijakov je bilo pripuščenih k prestopnemu izpitu; 4. r.: 5 izdelalo, 3 imajo popravne izpite.

KMEČKA BANKA

Ustanovljena leta 1909

GORICA Korzo Verdi, 51
Telefon: 84206 - 84207 - 85383
Telefon menjalnice; 83909
Telex 460412 AGRBAN

VSE BANČNE USLUGE MENJALNICA

RAZPOLAGAMO Z VARNOSTNIMI SKRINJICAMI

